

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod eadem nomina propriè & vniuersaliter accipiuntur. D. E. F. G

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Exemplis firmat eadem nomina proprie & vniuersaliter accipi.

D

PLVRIBVS enim exēplis doceri potest, multa ^{Ibidem. con-}
rerum vocabula, & vniuersaliter ponī, & proprie ^{sequenter.}
quibusdam rebus adhiberi: sicut Legis nomine a-
liquando simul omnia veteris Testamenti signifi-
can:ur eloquia, aliquādo autē proprie vocatur lex
qua data est per Mosen. Multa alia supersunt exē-
pla sed in re aperta vitanda est longitudo sermo-
nis. Sicut ergo vnicum Dei verbum proprie voca-
mus nomine sapientiæ, cum sit vniuersaliter &
Spiritus sanctus & pater ipsa sapiētia: ita Spiritus
sanctus proprio vocabulo charitas nuncupatur,
cum sit pater & filius vniuersaliter charitas.

Auctoritatem ponit, quod filius proprie dicitur
sapientia.

E

SED Dei verbum, id est, vniigenitus Dei filius, ^{Ibid. Aug.}
aperte dictus est De sapientia, ore Apostoli dicē- ^{paulo inse-}
tis, Christum Dei virtutem & Dei sapientiam. Spi- ^{ries.}
ritus autē sanctus ubi sit dictus charitas, inueni- ^{1 Ioan. 4. b.}
m⁹ si diligēter Ioannis Apostoli eloquium scrute-
mur: qui cum dixisset, Diligam⁹ inuicē, quia ex
Deo est dilectio: adiunxit, Et omnis qui diligit, ex
Deo nat⁹ est; quia dilectio De⁹ est. Hic manifesta-
uit se dixisse eā dilectionē esse Deum, quā dixit ex
Deo. Deus ergo ex Deo est dilectio: sed quia & fili⁹
ex Deo patre natus est, & Sp. sanctus ex Deo pro-
cedit, quem potius eorum hic debeamus accipere
dictum esse dilectionē, merito quærerit. Pater n.
solus ita Deus est, ut nō sit ex Deo: & ideo dilectio,
qui ita Deus est, ut ex Deo sit, nō ipse pater est, sed
aut filius aut spiritus sanct⁹. Sed in consequentib.
cum Dei dilectionem commemorasset Ioan. quā
dilexit nos; & hinc horratus esset, ut & nos inuicē
diligamus, atque ita Deus in nobis maneat: utiq;
dilectionē Deū dixerat, statim volens de hac re a.
perti⁹ aliquid eloqui, inquit, In hoc cognoscim⁹ ^{In eid. cap.}
quia

quia in ipso maneam⁹ & ipse in nobis, quia de suo spiritu dedit nobis, Spiritus itaq; sanctus, de quo dedit nobis, facit nos in Deo manere, & ipsum in nobis, hoc autem facit dilectio. Ipse ergo Deus est dilectio. Deus ergo Spiritus sanctus qui procedit ex Deo, significatur vbi legitur, Deus dilectio: & dilectio ex Deo est. Ecce his verbis aperte dicit spiritum sanctum esse charitatem patris & filij: & in tantum quoque sermonem produxit, ut videatur dixisse spiritum sanctum non solum esse dilectionē patris & filii, quae se in uicē & nos diligunt, sed etiā quae diligim⁹ Deum. Sed utrum ipse sit charitas qua nos diligamus Deum, in sequenti explicatur.

Redit ostendere quod proposuerat. scilicet, quod spiritus sanctus sit amor, quo pater à filio & filius à patre diligitur.

N V N C vero quod incepimus ostendere, curremus scilicet spiritū sanctū dilectionē esse, siue amorem patris & filii: quo scilicet pater diligit filium, & filius patrem. De hoc Hieron. super 17. psal. ait, Spiritus sanctus nec pater est, nec filius, sed dilectio quam habet pater in filium, & filius in patrem. Aug. quoque in 6. libro de Trin. ait. In omnibus æqualis est patri filius, & est unus eiusdem substantiæ. Quapropter etiam S. sanctus in eadem unitate substantiæ, & æqualitate consistit.

Quid sit Spiritus sanctus, his aperitur.

S I V E enim sit unitas amborum, siue sanctitas, siue charitas, manifestum est, quod non aliquis duorum est quo uterque coniungitur: quo genit⁹ à lignente diligatur genitorēq; suum diligit, sintq; non participatione sed essentia sua: neq; dono superioris alicuius, sed proprio suo seruantes unitatē spirit⁹ invinculo pacis. Ecce hic habes spiritū sanctū esse quo fili⁹ diligitur à patre, & pater à filio: & quo illi duo seruent unitatē pacis. Spirit⁹ ergo sanct⁹, ut ait Aug. in eodē cōmune est aliquid patris & filij

Dist. 17. pri-
mi.

Hieron. ad
primum
versum
Psal. 17.
nunc dili-
gam te do-
mine tom. 8.
Aug. c. 5.
eiusdem
continuo.

Aug. ea. 5.
ls. o. de tri.
continuo.
Ad Ephes.
7. 9.

filii, quicquid illud est. At ipsa communio, cōsubstantialis, & coetera est: quæ si amicitia conuenienter dici potest, dicatur, sed aprius dicitur charitas, & hæc quoque substantia, quia Deus substantia est, & Deus charitas est. Tria ergo sunt, & non amplius: vñus diligens eum qui de illo est, & vñus diligens eum de quo est, & ipsa dilectio, quæ si nihil est, quomodo Deus substantia est? *Quod Spiritus sanctus sicut communis est patri & filio, ita commune nomen habet proprium.*

Hic notandum est, quod sicut Sp. S. in Trinitate, specialiter dicitur charitas, quæ est patris & filii vñio: ita & nomen tenet propriè quod patris & filio communiter quodammodo congruit: vnde Aug. in 15. lib. de Trin. Si charitas, inquit, quia pater diligit filium, & patrem diligit filius, ineffabiliter communionem demonstrat amborum, quid conuenientius quam ut ille propriè dicatur charitas, qui spiritus est communis ambobus? Hoc enim sanius creditur & intelligitur, vt non solum Spiritus sanctus charitas sit in illa Trin. sed non frustra propriè charitas nuncupetur propter illa quæ dictasunt: sicut nō sol^o in illa Trin. vel sp. est: vel sanctus: quia & pater spiritus, & filius spiritus: & pater sanctus, & filius sanctus: & tamen ipse non frustra dicitur sp. S. Qui enim est communis ambobus, id vocatur ipse propriè, quod ambo communiter. Alioquin si in illa Trinitate solus Sp. S. est charitas, profectò & filius non solius patris, sed etiam spiritus sancti filius invenitur. Ait enim Apost. de Deo patre, Transfudit nos in regnum filii charitatis suæ. Si ergo nō est in ista Trinitate charitas Dei nisi Spiritus sanctus, filius est etiam Spiritus sancti. Sed quia hoc absurdissimum est, restat vt non solus ibi sit charitas sp. S. sed propter illa de quibus satis differui, propriè sic vocatur.

E

QVOD